

World Federation Against Drugs är en ideell organisation som arbetar för en drogfri värld och som vill slå vakt om FN:s internationella narkotikakonventioner. Linda Nilsson är WFAD:s generalsekreterare.

Text och foto **Staffan Hasselgren**

”FN bör diskutera brott mot konventionerna”

World Federation Against Drugs, WFAD, är en paraplyorganisation för ideella organisationer som verkar inom narkotikaområdet. WFAD bildades av fyra svenska organisationer – RNS, Riksförbundet Narkotikafritt Samhälle, IOGT-NTO, SLAN, Sveriges landsråd för alkohol- och narkotikafrågor samt SIMON, Sveriges invandrare mot narkotika – år 2009 och samlar idag runt 160 organisationer från ett femtiotal länder. Även enskilda individer kan vara medlemmar i WFAD. Medlemmarna delar en restriktiv syn på hur narkotikaproblemen ska angripas. Enligt WFAD:s hemsida är medlemmarna överens om att användningen av illegala droger ”undergräver traditionella värderingar och hotar existensen av stabila familjestrukturer, samhällen och statliga institutioner” (reds övers).

WFAD är en av de många organisationer som ingår i VNGOC, Vienna Non Governmental Organization Committé (se artikel s 22). VNGOC samlar

frivilligorganisationer med olika politiska ståndpunkter och även mer praktiskt inriktade, utan politiska agendor. VNGOC har tillsammans med sin motsvarighet i New York, NYNGOC, bildat en så kallad Civil Society Taskforce, med representanter från alla världsdelar och med uppdrag att koordinera de ideella organisationernas arbete inför UNGASS. Linda Nilsson, WFAD:s generalsekreterare, ingår i denna grupp.

– Vi står inför stora utmaningar globalt. Det har talats mycket om tull och polis men mindre om hur fattiga länder ska ta sig an narkotikafrågan och samtidigt ta sig ur fattigdomen, säger Linda Nilsson.

Att man nu börjar tala mer om folkhälsobaserad politik är ett steg i rätt riktning, menar hon.

En av de viktigaste frågorna som Linda Nilsson vill lyfta inför UNGASS är prevention.

– Vikten av prevention brukar nämnas i plenumpresentationerna. Alla är överens om att det är viktigt men vad man egentligen menar med prevention förblir oklart. Ofta tolkas det som att man ska informera bort

droganvändningen. Men prevention är så mycket bredare, säger Linda Nilsson.

UNODC har utarbetat internationella standarder för prevention, som Linda Nilsson anser man bör följa. Det handlar till exempel om policies och handlingsplaner inom skolan.

– Det gäller att stärka skyddsfaktorerna och minska efterfrågan på narkotika. Det finns bra preventiva insatser men de måste implementeras och det måste få kosta pengar, säger Linda Nilsson

Flera organisationer som är medlemmar i WFAD kommer från länder i Afrika och Asien. I fattiga länder är problemen av en annan karaktär än i västvärlden.

– I slummen i Kenya är det problematiskt att tala om föräldrars ansvar. Om missbruket är så utbrett att i princip alla föräldrar är beroende, så krävs andra typer av insatser än de vi är vana vid. I Sverige är vi bortskämda med bra data över missbruket bland unga. Men på många håll i världen är sådan statistik obefintlig. Hur ska man veta vad man ska göra

Det är hög tid att FN börjar diskutera de brott mot narkotikakonventionerna som legalisering av cannabis i vissa delstater i USA innebär, menar Linda Nilsson.

när man inte vet hur landskapet ser ut. Det är också svårt att veta hur insatserna landar i olika kulturer, säger Linda Nilsson.

Det finns länder, framför allt i Latinamerika, som vill se förändringar i FN:s narkotikakonventioner. De framhåller att man inte framgångsrikt kunnat bekämpa den organiserade narkotikabrottsligheten utan tvärt om sett en ökad våldsspiral i dessa länder. Man menar att den illegala handeln med cannabis är en drivande faktor och att drogens status i narkotikakonventionen från 1961 bör omprövas.

– WFAD jobbar aktivt för att behålla konventionerna. De är bra redskap men de behöver implementeras bättre av enskilda länder.

WFAD säger med andra ord tydligt nej till legalisering av narkotika.

Det skulle inte bara innebära ett brott mot FN:s narkotikakonventioner utan även ett brott mot artikel 33 i barnkonventionen, som ålägger

”WFAD jobbar aktivt för att behålla konventionerna. De är bra redskap men de behöver implementeras bättre av enskilda länder.”

stater att skydda barn mot all icke-medicinsk användning av narkotika, resonerar man.

– Om man legaliserar så ökar tillgängligheten och då blir det naturligtvis lättare för barn och unga att få tillgång till narkotika.

En fråga som kommer att disku-

teras i New York är mänskliga rättigheter. Dödsstraff för grova narkotikabrott tillämpas till exempel i vissa länder.

Dödsstraff och arbetsläger, som utdöms för narkotikabrott i länder i Sydostasien, beror enligt Linda inte på konventionerna. Det handlar om en generell människosyn som inte stämmer överens med vår syn på mänskliga rättigheter. Det är den som måste förändras. Men i länder där man inte har yttrandefrihet är civilsamhället svagt och förändringar sker långsamt.

– Vi vill att man inte bara diskuterar brotten mot mänskliga rättigheter utan även de brott mot narkotikakonventionerna som legaliseringen av cannabis i till exempel vissa delstater i USA innebär. Nu blir det snart en omröstning i Kalifornien och liknande strömningar finns i Kanada och även i Mexiko. Förr eller senare måste man börja diskutera detta i FN, säger Linda Nilsson.

Även tillgång till behandling för människor med missbruksproblem kan betraktas som en mänsklig rättighet och är något som kommer att diskuteras i New York. Hur ställer sig WFAD till det?

– Tillgängligheten till behandling är väldigt ojämnt fördelad i världens länder. I några länder är den i princip icke-existerande. Det handlar om pengar.

Enligt Linda Nilsson är en internationell trend att behandlingen domineras av ett medicinskt perspektiv.

– De psykosociala aspekterna behöver också finnas med. Vi anser att behandling ska sträva mot drogfrihet. ”Harm reduction” kan finnas med men ska då vara en del av behandlingen. Till exempel anser vi att uppsökande verksamhet är en jätteviktig insats för att nå dem som är i behov av behandling. 🌐